Sınıf İçi Öğrenme ve Becerilerin Değerlendirilmesi

Editörler:

Duygu KOÇAK Sami PEKTAŞ

Editör: Doç. Dr. Duygu KOÇAK - Doç. Dr. Sami PEKTAŞ

SINIF İÇİ ÖĞRENME VE BECERİLERİN DEĞERLENDİRİLMESİ

ISBN 978-625-6135-68-0

Kitap içeriğinin tüm sorumluluğu yazarlarına aittir.

© 2024, PEGEM AKADEMİ

Bu kitabın basım, yayım ve satış hakları Pegem Akademi Yay. Eğt. Dan. Hizm. Tic. AŞ'ye aittir. Anılan kuruluşun izni alınmadan kitabın tümü ya da bölümleri, kapak tasarımı; mekanik, elektronik, fotokopi, manyetik kayıt ya da başka yöntemlerle çoğaltılamaz, basılamaz ve dağıtılamaz. Bu kitap, T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı bandrolü ile satılmaktadır. Okuyucularımızın bandrolü olmayan kitaplar hakkında yayınevimize bilgi vermesini ve bandrolsüz yayınları satın almamasını diliyoruz.

Pegem Akademi Yayıncılık, 1998 yılından bugüne uluslararası düzeyde düzenli faaliyet yürüten uluslararası akademik bir yayınevidir. Yayımladığı kitaplar; Yükseköğretim Kurulunca tanınan yükseköğretim kurumlarının kataloglarında yer almaktadır. Dünyadaki en büyük çevrimiçi kamu erişim kataloğu olan WorldCat ve ayrıca Türkiye'de kurulan Turcademy.com tarafından yayınları taranmaktadır, indekslenmektedir. Aynı alanda farklı yazarlara ait 2000'in üzerinde yayını bulunmaktadır. Pegem Akademi Yayınları ile ilgili detaylı bilgilere http://pegem.net adresinden ulaşılabilmektedir.

I. Baskı: Aralık 2024, Ankara

Yayın-Proje: Selcan Durmuş Dizgi-Grafik Tasarım: Gülnur Öcalan Kapak Tasarımı: Pegem Akademi

Baskı: Sonçağ Yayıncılık Matbaacılık Reklam San Tic. Ltd. Şti. İstanbul Cad. İstanbul Çarşısı 48/48 İskitler/Ankara

> Yayıncı Sertifika No: 51818 Matbaa Sertifika No: 47865

İletişim

Pegem Akademi: Shira Ticaret Merkezi Macun Mahallesi 204 Cad. No: 141/33, Yenimahalle/Ankara

> Yayınevi: 0312 430 67 50 Dağıtım: 0312 434 54 24 Hazırlık Kursları: 0312 419 05 60 İnternet: www.pegem.net

> E-ileti: pegem@pegem.net WhatsApp Hatti: 0538 594 92 40

ÖN SÖZ

Eğitim, bireylerin bilgi, beceri ve değerler edinerek topluma katkı sağlamalarını amaçlayan dinamik bir süreçtir. 21. yüzyılda, eğitimden beklenen çıktılar yalnızca akademik bilgiyle sınırlı kalmamakta; eleştirel düşünme, problem çözme, karar verme ve iş birliği gibi çağın gerektirdiği becerileri de kapsamaktadır. Doğru ve yerinde değerlendirme süreçlerinin uygulanmasına bu becerilerin öğrencilere kazandırılmasında kritik bir adımdır. Öğrencilerin yalnızca ne öğrendiğini değil, nasıl öğrendiğini anlamak, bu süreçteki güçlü ve zayıf yönlerini tespit etmek ve gelişimlerini desteklemek, çağdaş eğitim anlayışının temel taşlarından biridir. Tam da bu ihtiyaçtan hareketle, "Sınıf İçi Öğrenme ve Becerilerin Değerlendirilmesi" adlı kitabımız siz değerli okuyucularımız için hazırlanmıştır.

Bu kitap, sınıf içi öğrenme ve becerilerin ölçülmesi ve değerlendirilmesi süreçlerinde öğretmenlere rehberlik etmeyi ve bu alandaki akademik literatüre katkı sağlamayı hedeflemektedir. Lisans ve lisansüstü düzeyde ders kitabı olarak kullanılabilecek bu eser, aynı zamanda öğretmenlere sınıfta kolaylıkla uygulanabilir pratik bilgiler sunan bir kaynak niteliğindedir. Kitap, geleneksel ölçme ve değerlendirme yöntemlerinin yanı sıra çağdaş ve yenilikçi araçları tanıtarak, öğretmenlerin öğrencilerde 21. yüzyıl becerilerini kazandırma süreçlerini desteklemektedir.

Teorik bilgilerin pratik önerilerle harmanlandığı bu kitap, sunduğu gerçek durum örnekleriyle hem öğretmen adaylarının eğitimine hem de mesleki gelişimlerini sürdüren öğretmenlere katkı sağlamayı amaçlamaktadır. Özellikle 21. yüzyıl becerilerinin ölçülmesi ve bu süreçlerin öğretimle entegrasyonuna dair sunduğu rehberlik, kitabın eğitimciler için önemli bir kaynak olmasını sağlayacaktır.

Kitabımız, sınıf içi öğrenme ve becerilerin değerlendirilmesine ilişkin hem kuramsal hem de uygulamalı bilgileri kapsayan on bir bölümden oluşmaktadır. İlk bölümde, neden sınıf içi değerlendirme süreçlerine ihtiyaç duyduğumuz ele alınırken, ikinci bölümde değerlendirme türleri olan biçimlendirici ve sonuç değerlendirme detaylı bir şekilde incelenmiştir. Ölçme araçlarının psikometrik özelliklerinden geleneksel ve çağdaş ölçme araçlarına, performans görevlerinden dijital değerlendirme araçlarına kadar geniş bir yelpazede bilgi sunulmaktadır. Ayrıca, öğrencilerin değerlendirme sürecine aktif katılımını teşvik eden yöntemler ile yapay zekânın sınıf içi değerlendirme süreçlerinde nasıl kullanılabileceği gibi güncel ve yenilikçi konulara da yer verilmiştir.

Bu eserin ortaya çıkmasında emeği geçen değerli yazarlarımız, alandaki birikimlerini ve deneyimlerini paylaşarak kitabın zengin içeriğini oluşturmuşlardır. Bilimsel ve eğitsel birikimlerini bu esere aktaran tüm yazarlarımıza teşekkür ederiz. Ayrıca, kitabın hazırlanmasında emeği geçen yayınevi çalışanlarına ve bu kitabın yayına kazandırılmasında bizlere destek veren herkese şükranlarımızı sunarız.

Eğitimcilerin sınıf içi değerlendirme süreçlerinde daha bilinçli ve etkili bir şekilde hareket etmelerine rehberlik edeceğine inandığımız bu eserin, eğitim dünyasına değerli katkılar sunmasını temenni ediyoruz.

Bu eseri, her zaman kalplerimizde taşıdığımız sevgili babalarımıza ithaf ediyoruz. Onlara duyduğumuz derin minnet, sınırsız sevgi ve saygının bir ifadesi olarak, bu çalışma, aynı zamanda onların hatırasını yaşatma çabamızın ve bizlere bıraktıkları manevi mirasın bir yansımasıdır. Babalarımızın rehberliği ve değerli anıları, bu eserin oluşumunda bizlere ilham kaynağı olmuştur. Onları sevgi ve özlemle anıyoruz.

Doç. Dr. Duygu KOÇAK, Alanya Alaaddin Keykubat Üniversitesi
ORCID No: 0000-0003-3211-0426

Doç. Dr. Sami PEKTAŞ, Ankara Müzik ve Güzel Sanatlar Üniversitesi ORCID No: 0000-0003-4753-6112

BÖLÜMLER VE YAZARLARI

Editörler: Doç. Dr. Duygu KOÇAK - Doç. Dr. Sami PEKTAŞ

1. Bölüm: Sınıf İçi Öğrenmelerin ve Becerilerin Ölçülmesi

Doç. Dr. Duygu KOÇAK, Alanya Alaaddin Keykubat Üniversitesi

ORCID No: 0000-0003-3211-0426

Doç. Dr. Sami PEKTAŞ, Ankara Müzik ve Güzel Sanatlar Üniversitesi

ORCID No: 0000-0003-4753-6112

2. Bölüm: Biçimlendirici Değerlendirme Süreci

Alperen YANDI, Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi ORCID No: 0000-0002-1612-4249

3. Bölüm: Ölçme Araçlarının Psikometrik Özellikleri ve Sınıflandırılması

Meltem YURTÇU, İnönü Üniversitesi ORCID No: 0000-0003-3303-5093

4. Bölüm: Geleneksel Ölçme Araçlarının Kullanımı – I

Kübra ATALAY KABASAKAL, Hacettepe Üniversitesi

ORCID No: 0000-0002-3580-5568

5. Bölüm: Geleneksel Ölçme Araçlarının Kullanımı – II

(Çoktan Seçmeli ve Türleri, Doğru Yanlış, Eşleştirme)

Dr. Öğretim Üyesi Ahmet YILDIRIM, Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi ORCID No: 0000-0002-0856-9678

6. Bölüm: Performans Görevleri ve Portfolyolar

Görkem CEYHAN, Muş Alparslan Üniversitesi ORCID No: 0000-0001-9342-6876

7. Bölüm: Pratik Değerlendirme Araçları

Ergün Cihat ÇORBACI, Sinop Üniversitesi ORCID No: 0000-0002-7874-956X

8. Bölüm: Değerlendirme Sürecinde Öğrenci Katılımı ve Puanlama Araçları

Mehmet ŞATA, Yüzüncü Yıl Üniversitesi ORCID No: 0000-0003-2683-4997

9. Bölüm: Teknoloji İle Zenginleştirilmiş Ölçme Değerlendirme Uygulamaları

Ahmet Salih ŞİMŞEK, Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi ORCID No: 0000-0002-9764-3285

10. Bölüm: Sınıf İçi Değerlendirmede Yapay Zekânın Kullanımı

Ayfer SAYIN, Gazi Üniversitesi ORCID No: 0000-0003-1357-5674

11. Bölüm: Ölçme Sonuçlarına İlişkin Geribildirim Sağlanması

Ezgi MOR, Kastamonu Üniversitesi ORCID No: 0000-0003-0250-327X

İÇİNDEKİLER	
Ön Söz	iii
Bölümler ve Yazarları	
1. BÖLÜM	
SINIF İÇİ ÖĞRENMELERİN VE BECERİLERİN ÖLÇÜLMES	İ
Bölümün Amacı	1
Giriş	2
Sınıf İçi Öğrenme Nedir?	4
Sınıf İçi Değerlendirme ve Amaçları	5
Becerilerin Değerlendirilmesi	13
Sınıf İçi Öğrenme Analitiklerinin Rolü ve Veri Tabanlı Karar Alma Süreçleri	18
Öğrenme Analitiklerinin Sınıf İçi Ölçme Sürecindeki İşlevi	18
Öğrenci Performansını İzlemede Veri Tabanlı Kararların Önemi	18
Sınıf İçi Becerilerin Ölçümünde Geri Bildirim ve Kişiselleştirilmiş Öğrenme	19
Sınıf İçi Becerilerin Veri Destekli Geliştirilmesi	19
Sosyal ve Duygusal Öğrenmenin Değerlendirilmesi	19
Gözlem Yoluyla Sosyal ve Duygusal Öğrenme Becerilerinin Değerlendirilmesi	20
Öz-Değerlendirme ve Akran Değerlendirme ile SDÖ'nün Kişiselleştirilmiş Değerlendirmesi	20
Anketler ve Ölçeklerle SDÖ'nün Sistematik Değerlendirilmesi	21
Çoklu Yöntem Yaklaşımı ile Kapsamlı SDÖ Değerlendirmesi	
Sonuç	
Kaynakça	

2. BÖLÜM BİÇİMLENDİRİCİ DEĞERLENDİRME SÜRECİ

3ölümün Amacı	29
Giriş	30
Biçimlendirici Değerlendirme Kavramına Bakış	31
Sonuç Değerlendirme	31
Biçimlendirici ve Sonuç Değerlendirme Uygulamalarının Karşılaştırılması	33
Biçimlendirici Değerlendirme Uygulamalarında Geri Bildirim	33
Biçimlendirici Değerlendirmenin İkili Rolü	36
Biçimlendirici Değerlendirmede Teknolojinin Rolü	36
Öğrenci Katılımını Artırma	36

Gerçek Zamanlı Geribildirim Sağlanması	
Gerçek Bannanın Gertenanının bağıanınıabı	37
Öğrenme Deneyimlerini Kişiselleştirme	
Çeşitli Öğrenme İhtiyaçlarını Destekleme	
Karma Öğrenmeyi Kolaylaştırma	
Biçimlendirici Değerlendirmenin Öğrenme Ortamında Kullanımı	38
Çıkış Biletleri	38
Öz Değerlendirme	39
Akran Değerlendirme	40
Etkileşimli Defterler	41
Kavram Haritaları	42
Sınıf Cevap Sistemleri ve Dijital Platformlar	42
Öğrenme Yönetim Sistemleri (Learning Management System - LMS)	43
Dijital Portfolyolar	44
Socrative	
Sonuç	
Kaynakça	46
OLCME ARACLARININ PSIKOMETRIK OZELLIKLERI	i VE
ÖLÇME ARAÇLARININ PSİKOMETRİK ÖZELLİKLERİ SINIFLANDIRILMASI1	i VE
SINIFLANDIRILMASI1	51
SINIFLANDIRILMASI1 Bölümün Amacı	51
SINIFLANDIRILMASI1 Bölümün Amacı	51 52
SINIFLANDIRILMASI1 Bölümün Amacı Giriş Öçmede Hata	51 52 52
SINIFLANDIRILMASI1 Bölümün Amacı Giriş. Öçmede Hata Ölçmede Hata Türleri	51 52 52 54
SINIFLANDIRILMASI1 Bölümün Amacı Giriş Öçmede Hata Ölçmede Hata Türleri Güvenirlik.	5152545555
SINIFLANDIRILMASI1 Bölümün Amacı Giriş. Öçmede Hata Ölçmede Hata Türleri Güvenirlik. Duyarlık	5152545556
SINIFLANDIRILMASI1 Bölümün Amacı Giriş Öçmede Hata Ölçmede Hata Türleri Güvenirlik Duyarlık Tutarlılık.	515254555656
SINIFLANDIRILMASI1 Bölümün Amacı Giriş. Öçmede Hata Ölçmede Hata Türleri Güvenirlik. Duyarlık Tutarlılık Kararlılık.	51525455565657
SINIFLANDIRILMASI1 Bölümün Amacı Giriş. Öçmede Hata Ölçmede Hata Türleri Güvenirlik. Duyarlık Tutarlılık Kararlılık. Güvenirlik Kestirim Yöntemleri	
SINIFLANDIRILMASI1 Bölümün Amacı Giriş Öçmede Hata Ölçmede Hata Türleri Güvenirlik Duyarlık Tutarlılık Kararlılık Kararlılık Güvenirlik Kestirim Yöntemleri Birden Çok Uygulamaya Dayalı Güvenirlik Kestirme Yöntemleri	5152545556565757
SINIFLANDIRILMASI1 Bölümün Amacı Giriş Öçmede Hata Ölçmede Hata Türleri Güvenirlik Duyarlık Tutarlılık Kararlılık Kararlılık Güvenirlik Kestirim Yöntemleri Birden Çok Uygulamaya Dayalı Güvenirlik Kestirme Yöntemleri Tek Uygulamaya Dayalı Güvenirlik Kestirme Yöntemleri	
SINIFLANDIRILMASI1 Bölümün Amacı Giriş Öçmede Hata Ölçmede Hata Türleri Güvenirlik Duyarlık Tutarlılık Kararlılık Güvenirlik Kestirim Yöntemleri Birden Çok Uygulamaya Dayalı Güvenirlik Kestirme Yöntemleri Tek Uygulamaya Dayalı Güvenirlik Kestirme Yöntemleri İç Tutarlık Hesaplama Yöntemleri	
SINIFLANDIRILMASI1 Bölümün Amacı Giriş	

Geçerlik ve Güvenirlik Arasındaki İlişki 66 Kapsam Geçerliği 66 Yapı Geçerliği 67 Ölçüt Geçerliği 68 Görünüş Geçerliği 70 Sonuçsal Geçerlik 70
Yapı Geçerliği 67 Ölçüt Geçerliği 68 Görünüş Geçerliği 70 Sonuçsal Geçerlik 70
Ölçüt Geçerliği
Görünüş Geçerliği
Sonuçsal Geçerlik
Kullanışlık
Sonuç
Kaynakça72
4. BÖLÜM
GELENEKSEL ÖLÇME ARAÇLARININ KULLANIMI – I
Bölümün Amacı
Giriş
Kısa Cevaplı Maddeler
Kısa Cevaplı Maddelerin Avantajları78
Kısa Cevaplı Maddelerin Dezavantajları78
İyi Bir Kısa Cevaplı Madde Nasıl Yazılır?79
Kısa Cevaplı Maddeler Nasıl Puanlanır?84
Açık Uçlu Maddeler85
Açık Uçlu Maddelerin Avantajları89
Açık Uçlu Maddeleri Dezavantajları91
İyi Bir Açık Uçlu Madde Nasıl Yazılır?92
Açık Uçlu Cevap Maddeleri Nasıl Puanlanır?95
Sonuç
Kaynakça101
5. BÖLÜM
GELENEKSEL ÖLÇME ARAÇLARININ KULLANIMI – II
(ÇOKTAN SEÇMELİ VE TÜRLERİ, DOĞRU YANLIŞ, EŞLEŞTİRME)
Bölümün Amacı
Giriş
Çoktan Seçmeli Maddeler
Karmaşık Çoktan Seçmeli Maddeler
İki Seçimli (Doğru/Yanlış) Maddeler
Eşleştirme Maddeleri

Seçmeli Maddelerle İlgili Dikkat Edilmesi Gereken Genel Hususlar	118
Sınıf İçi Değerlendirmede Seçmeli Maddelerin Kullanımı	
Sonuç	123
Kaynakça	123
6. BÖLÜM	
PERFORMANS GÖREVLERİ VE PORTFOLYOLAR	
Bölümün Amacı	
Performans Değerlendirme	
Performans Görevi	127
Sınıf İçi Değerlendirmede Performans Görevlerinin Önemi, Avantajları ve	120
Dezavantajları	
Performans Görevlerinin Türleri	
Genişletilmiş Performans Görevleri	
Sınırlandırılmış Performans Görevleri	
Performans Görevi Hazırlarken Dikkat Edilecek Hususlar	133
Performans Görevinin Bölümleri	134
Performans Görevlerini Hazırlarken ve Uygularken Karşılaşılan Zorluklar ve	
Çözüm Önerileri	136
Öğrenci Ürün Dosyası (Portfolyo)	138
Sınıf İçi Değerlendirmede Portfolyoların Avantajları ve Dezavantajları	139
Sınıf İçi Değerlendirmede Portfolyoların Avantajları	
Sınıf İçi Değerlendirmede Portfolyoların Dezavantajları	140
Portfolyo Türleri	
Portfolyo Hazırlarken Dikkat Edilecek Hususlar	
Portfolyonun Bölümleri	
Portfolyo Hazırlarken ve Uygularken Karşılaşılan Zorluklar ve Çözüm Öneriler	
Sonuç	
Kaynakça	
, ,	
7. BÖLÜM	
PRATİK DEĞERLENDİRME ARAÇLARI	
Bölümün Amacı	
Giriş	
Yapılandırılmış Grid	
Anekdot Kayıtları	160

Anahtar Kelimelere Dayalı İndeks Kartları	161
Çıkartmalı Dosya Klasörleri	161
Fotoğrafla Gelişim Kaydı	161
Anekdot Kayıtlarının Güçlü Yönleri ve Sınırlılıkları	162
Grafik Düzenleyiciler	163
Zihin Haritaları	164
Kavram Haritaları	167
Vee Diyagramı	171
Neden-Sonuç Diyagramları: Balık Kılçığı	173
Grafik Düzenleyicilerin Değerlendirilmesi/Puanlanması	175
Sonuç	179
Kaynakça	179
8. BÖLÜM	
DEĞERLENDİRME SÜRECİNDE ÖĞRENCİ KATILIMI VE	
PUANLAMA ARAÇLARI	
Bölümün Amacı	
Giriş	182
Değerlendirmenin Öğrenmedeki Yeri	
Sınıf İçi Ölçme ve Öz değerlendirme: Eğitimde Kişisel Sorumluluk ve Başarı	
	185
Öz Değerlendirme Sürecinde Kullanılan Ölçme Araçları	185 186
Öz Değerlendirme Sürecinde Kullanılan Ölçme Araçları Kişilik Testleri	185 186 187
Öz Değerlendirme Sürecinde Kullanılan Ölçme Araçları Kişilik Testleri Açık Uçlu Sorular	185 186 187 188
Öz Değerlendirme Sürecinde Kullanılan Ölçme Araçları Kişilik Testleri Açık Uçlu Sorular Dereceli Puanlama Anahtarları	185 186 187 188 189
Öz Değerlendirme Sürecinde Kullanılan Ölçme Araçları Kişilik Testleri Açık Uçlu Sorular Dereceli Puanlama Anahtarları Öz Değerlendirmenin Avantaj ve Sınırlılıkları	185 186 187 188 189 190
Öz Değerlendirme Sürecinde Kullanılan Ölçme Araçları Kişilik Testleri Açık Uçlu Sorular Dereceli Puanlama Anahtarları Öz Değerlendirmenin Avantaj ve Sınırlılıkları Öz Değerlendirme Sürecinde Objektifliği Artırma Stratejileri	185 186 187 188 189 190 191
Öz Değerlendirme Sürecinde Kullanılan Ölçme Araçları Kişilik Testleri Açık Uçlu Sorular Dereceli Puanlama Anahtarları Öz Değerlendirmenin Avantaj ve Sınırlılıkları Öz Değerlendirme Sürecinde Objektifliği Artırma Stratejileri Sınıf İçi Ölçme ve Akran/Grup Değerlendirme: Başarı İçin İki Anahtar	185 186 187 188 189 190 191
Öz Değerlendirme Sürecinde Kullanılan Ölçme Araçları Kişilik Testleri Açık Uçlu Sorular Dereceli Puanlama Anahtarları Öz Değerlendirmenin Avantaj ve Sınırlılıkları Öz Değerlendirme Sürecinde Objektifliği Artırma Stratejileri Sınıf İçi Ölçme ve Akran/Grup Değerlendirme: Başarı İçin İki Anahtar Akran/Grup Değerlendirmenin Avantaj ve Sınırlılıkları	185 186 187 188 189 191 191 193
Öz Değerlendirme Sürecinde Kullanılan Ölçme Araçları Kişilik Testleri Açık Uçlu Sorular Dereceli Puanlama Anahtarları Öz Değerlendirmenin Avantaj ve Sınırlılıkları Öz Değerlendirme Sürecinde Objektifliği Artırma Stratejileri Sınıf İçi Ölçme ve Akran/Grup Değerlendirme: Başarı İçin İki Anahtar Akran/Grup Değerlendirmenin Avantaj ve Sınırlılıkları Akran/Grup Değerlendirmede Kullanılan Ölçme Araçları	185 186 187 188 189 191 191 193
Öz Değerlendirme Sürecinde Kullanılan Ölçme Araçları Kişilik Testleri Açık Uçlu Sorular Dereceli Puanlama Anahtarları Öz Değerlendirmenin Avantaj ve Sınırlılıkları Öz Değerlendirme Sürecinde Objektifliği Artırma Stratejileri Sınıf İçi Ölçme ve Akran/Grup Değerlendirme: Başarı İçin İki Anahtar Akran/Grup Değerlendirmenin Avantaj ve Sınırlılıkları Akran/Grup Değerlendirmede Kullanılan Ölçme Araçları Sınıf İçi Ölçme ve Değerlendirmede Öğrenci Katılımını Teşvik Edici	185 186 187 188 190 191 192 193 195
Öz Değerlendirme Sürecinde Kullanılan Ölçme Araçları Kişilik Testleri Açık Uçlu Sorular Dereceli Puanlama Anahtarları Öz Değerlendirmenin Avantaj ve Sınırlılıkları Öz Değerlendirme Sürecinde Objektifliği Artırma Stratejileri Sınıf İçi Ölçme ve Akran/Grup Değerlendirme: Başarı İçin İki Anahtar Akran/Grup Değerlendirmenin Avantaj ve Sınırlılıkları Akran/Grup Değerlendirmede Kullanılan Ölçme Araçları Sınıf İçi Ölçme ve Değerlendirmede Öğrenci Katılımını Teşvik Edici Uygulamalar	185 186 187 188 190 191 192 193 195
Öz Değerlendirme Sürecinde Kullanılan Ölçme Araçları Kişilik Testleri Açık Uçlu Sorular Dereceli Puanlama Anahtarları Öz Değerlendirmenin Avantaj ve Sınırlılıkları Öz Değerlendirme Sürecinde Objektifliği Artırma Stratejileri Sınıf İçi Ölçme ve Akran/Grup Değerlendirme: Başarı İçin İki Anahtar Akran/Grup Değerlendirmenin Avantaj ve Sınırlılıkları Akran/Grup Değerlendirmede Kullanılan Ölçme Araçları Sınıf İçi Ölçme ve Değerlendirmede Öğrenci Katılımını Teşvik Edici	185 186 188 190 191 193 195 196 197

9. BÖLÜM
TEKNOLOJİ İLE ZENGİNLEŞTİRİLMİŞ ÖLÇME DEĞERLENDİRME
UYGULAMALARI

Bölümün Amacı	201
Giriş	202
Öğretim Modelleri ve Teknoloji ile Zenginleştirilmiş Ölçme Değerlendirme	
Uygulamaları	203
Yüz-Yüze Öğretim	203
Hibrit Öğretim	204
Harmanlanmış Öğretim	204
Ters Yüz Öğretim	205
Teknoloji ile Zenginleştirilmiş Ölçme Değerlendirme Uygulamalarının	
Sınıflandırılması	205
Dijital Ölçme Değerlendirme Uygulamaları	206
Sanal ve Artırılmış Gerçeklik Uygulamaları	206
Gerçek Zamanlı Hareket Algılama Sistemleri	207
Dijital Ölçme Değerlendirme Uygulamaları ve Özellikleri	208
Dijital Ölçme Değerlendirme Uygulamaları ve Geribildirim	212
Dijital Ölçme Değerlendirme Uygulamaları için Etkinlik Önerileri	213
Kahoot: Yarışmalı Quiz Etkinlikleri	214
Quizizz: Kişiselleştirilmiş Quiz Deneyimleri	214
Mindmeister: Görsel Düşünce Haritalama	215
Playposit: İnteraktif Video Dersleri	215
Padlet: Etkileşimli Proje Panoları	215
Edpuzzle: Etkileşimli Video Dersleri	216
Nearpod: Görsel ve İnteraktif Anlatımlar	216
Teknoloji ile Zenginleştirme Sürecinde Eğitim Paydaşlarına Öneriler	217
Sonuç	218
Kaynaklar	220
10. BÖLÜM	
SINIF İÇİ DEĞERLENDİRMEDE YAPAY ZEKÂNIN KULLAN	
Bölümün Amacı	
Giriş	
Yapay Zekâ	
Yapay Zekâ Modelleri vs Üretken Yapay Zekâ Araçları	
Eğitimde Yapay Zekâ Uygulamaları	224

Sınıf İçi Değerlendirme Uygulamaları	225
Sınıf İçi Değerlendirmelerde Yapay Zekâ Uygulamaları	
Otomatik Test Geliştirme	
Yapay Zekâ Modelleri ile Otomatik Madde Üretimi Örneği	
Üretken Yapay Zekâ ile Madde Üretimi Örneği	
Genel Değerlendirme	
Otomatik Değerlendirme Sistemleri	
Otomatik Geri Bildirim	
Sonuç	
Kaynakça	241
11. BÖLÜM	
ÖLÇME SONUÇLARINA İLİŞKİN GERİBİLDİRİM SAĞLANM	
Bölümün Amacı	
Giriş	
Geribildirim Nedir?	244
Geribildirimin Tarihçesi	245
Geribildirim Türleri	247
Geribildirim Nasıl Sağlanmalı? Etkili Geribildirimin Temel Nitelikleri Nelerdi	r? 250
Biçimlendirici Değerlendirme ve Geribildirim Arasındaki İlişki	253
Bilimsel Araştırmalara Göre Geribildirimin Öğrenme Üzerindeki Etkisi	255
Etkili Geribildirim Stratejileri	256
Zamanlama	257
Geribildirimin Miktarı	257
Geribildirimin Formatı	257
Hitap Edilen Grup	258
Örnek Performans Görevi	258
Performans Görevine İlişkin Geribildirim ve Değerlendirme:	260
Sonuç	262
Kaynakça	262
Editörler ve Yazarlar Hakkında	265

1. BÖLÜM

SINIF İÇİ ÖĞRENMELERİN VE BECERİLERİN ÖLÇÜLMESİ¹

Doç. Dr. Duygu KOÇAK, Alanya Alaaddin Keykubat Üniversitesi ORCID No: 0000-0003-3211-0426

Doç. Dr. Sami PEKTAŞ, Ankara Müzik ve Güzel Sanatlar Üniversitesi ORCID No: 0000-0003-4753-6112

Bölümün Amacı

Bu bölümde;

- Sınıf içi öğrenmenin bileşenlerini tanımlayabilmek,
- Sınıf içi değerlendirmenin önemini kavrayabilmek,
- Sınıf içi değerlendirmenin amacını ve çıktılarını açıklayabilmek,
- Sınıf içi değerlendirme yöntemlerinin türlerini ve kullanım alanlarını tanımlayabilmek.
- Sınıf içi öğrenme analitiklerinin rolü ve veri tabanlı karar alma süreçlerine hakim olmak
- Sınıf içi sosyal ve duygusal öğrenmenin değerlendirebilmek amaçlanmıştır.

¹ Atıf için: Kocak, D., & Pektaş, S. (2024). Sınıf içi öğrenmelerin ve becerilerin ölçülmesi. D. Kocak & S. Pektaş (Eds.), *Sınıf içi öğrenme ve becerilerin değerlendirilmesi içinde* (ss. 1-27). Pegem Akademi.

Giriş

Sınıf içi öğrenme ve becerilerin değerlendirilmesi denildiğinde genellikle akla sadece öğrencilere not verilmesi gelir. Ancak, not vermek, sınıf içi değerlendirme süreçlerinin yalnızca bir sonucudur. Bu süreçlerin birçok önemli amacı ve çıktısı vardır: Öğrenci gelişimini izlemek, öğrenme sürecini iyileştirmek, öğrenci motivasyonunu artırmak ve eğitim programının etkililiğini değerlendirmek, bu çıktılardan sadece birkaçıdır. Sınıf içi öğrenme ve becerilerin değerlendirilmesi, öğrencilerin gizli kalmış potansiyellerini açığa çıkarmak ve onların daha etkili bir öğrenme deneyimi yaşamalarını sağlamak için hayati bir rol oynar. Bu nedenle, değerlendirme süreçleri, yalnızca bireysel öğrenci başarısını desteklemekle kalmaz, aynı zamanda eğitim sistemlerinin genel kalitesini artırmak amacıyla da önemli bir gerekliliktir. Ek olarak, sınıf içi değerlendirmeler, öğretmenlerin kendi pedagojik yaklaşımlarını gözden geçirip geliştirmelerine olanak tanıdığı gibi programın da değerlendirilmesine olanak tanır. Bu değerlendirmeler sayesinde öğretmenler, hangi öğretim stratejilerinin öğrenciler üzerinde daha etkili olduğunu görebilir ve bu bilgiyi kullanarak derslerini daha verimli hale getirebilirler. Ayrıca, doğru bir değerlendirme sistemi, öğrenciler arasındaki farklılıkları ortaya koyarak kişiselleştirilmiş öğrenme planlarının geliştirilmesini sağlar ve böylece her öğrencinin kendi öğrenme hızında ilerlemesine imkan tanır.

Değerlendirme süreçlerinin bir diğer önemli katkısı da öğrencilere sürekli geribildirim sağlamasıdır. Bu geribildirim döngüsü, öğrencilerin kendi öğrenme süreçlerini anlamalarını ve hangi alanlarda daha fazla çalışmaları gerektiğini fark etmelerini kolaylaştırır. Bu da, öğrencilerin öz düzenleme becerilerini geliştirerek bağımsız öğrenenler olmalarına yardımcı olur. Sonuç olarak, sınıf içi öğrenme ve becerilerin değerlendirilmesi, öğrenme sürecinin tüm paydaşları için çok boyutlu ve değerli bir araçtır. Sadece akademik başarıyı ölçmenin ötesine geçerek, eğitim deneyimini zenginleştiren ve öğrencilerin tam potansiyellerine ulaşmalarını destekleyen bir yapı taşını oluşturur. Bu durumlar göz önünde bulundurulduğunda sınıf içi öğrenme ve becerilerin değerlendirilmesinin geniş bir çerçeveye ve çıktıya sahip olduğu söylenebilir. Bu bölümde değerlendirmenin eğitimdeki rolü, sınıf içi öğrenme kavramı ve bileşenleri, değerlendirmenin amaçları ve türleri ele alınarak ortaya koyulacaktır.

Sınıf İçi Öğrenme ve Beceriler

Günümüzde bilim ve teknolojide yaşanan gelişmeler ve toplumların ihtiyaçlarındaki değişim, bireylerin sahip olması beklenen bilgi ve becerilerini de şekillendirmiştir. Çağın getirdiği değişim ve gelişmelere uyum sağlayan ve gerektir-